

Ecolægæ duodecim.
Africa, sive de bello Punico carmi-
num, lib. 9
Epistolarum carmine scriptarum, 3
Testamentum Petrarchæ.
In quarto tomo sunt carmina Italica.

De Nicolao Gorram. 1350.

Nicolaus de Gorram, natione Gallus, Ordinis Prædicatorum, vivebat anno Dom. 1350.

Scriptis commentaria in Pentateuchum,
In Psalmos,
In Cantica,
In Ecclesiastem,
In Ecclesiasticum,
Item in Hieremiam,
In Evangelia,
In Epistolas S. Pauli,
In Epistolas Canonicas,
In Apocalypsim.

Denique etiam in libros sententiarum Magistri.

De Alphonso Vargas. 1359.

Alphonsus Vargas Hispanus, Archiepiscopus Hispalensis, obiit anno 1359. Scripsit in primum Sententiarum, et in libros de anima : quæ impressa sunt Venetiis anno 1566.

De Joanne Taulero. 1350.

Joannes Taulerus natione Germanus, ordinis sancti Dominici, concionator insignis, et piissimus, scripsit :

Sermones de perfectione vitæ interioris :
Tractatus de virtutibus.
Epistolas ad diversos.
Cantica spiritualia.
De novem gradibus Christianæ perfectionis.

Speculum et exemplar Domini nostri Jesu Christi.

Exercitia de vita et Passione Christi.

Vixit circa annos Domini 1350.

Porro hunc virum, ut suspectum circa fidem, contempsit Joannes Eckius; sed egregie eum defendit Ludovicus Blosius.

De Manuele Caleca. 1375.

Manuel Caleca, Græcus, vir doctus, scripsit

librum contra errores Græcorum pro latinis, quem vertit in Latinum idioma Ambrosius Camaldulensis, jussu Martini quinti Pontificis : et eum in libros quatuor partitus est. Vixisse videtur hic auctor post schisma Urbani VI et Clementis VII, siqui dem in eodem libro meminit Concilii Lugdunensis sub Gregorio X a tempore autem illius Concilii non fuit schisma celebre, nisi schisma Urbani et Clementis : quod enim excitavit Ludovicus imper. inter Joannem XXI et Nicolaum V brevissimum fuit. Itaque falsum est quod quidam dicunt, interfuisse Calecam in Concilio sub Gregorio X.

De Henrico de Hassia 1380.

Henricus de Hassia Carthusianus scripsit :
In Magistrum Sententiarum.

In Genesim.

In Exodum.

In Proverbia Salomonis.

In Apocalypsim S. Joannis.

Dialogum inter Episcopum, et Presbyterum.

Sermones varios.

Regulas ad discernendum peccatum lethale a veniali.

De obitu ejus variant scriptores. Alii volunt obiisse anno 1317., alii 1397., alii 1428.

De Joanne Rusbrochio 1380.

Joannes Rusbrochius, natione Belga, Prior Monasterii Vallis Viridis, vir divinæ contemplationi addictissimus, scripsit lingua sua patria, varia opera, quæ in Latinam linguam conversa, edita sunt Colonia anno Dom. 1552.

Sunt autem hæc :

Summa totius vitæ spiritualis.

Speculum salutis æternæ.

Commentaria in tabernaculum Mosis.

Tractatus de præcipiis virtutibus.

Libre de fide, et judicio.

De quatuor tentationibus.

De septem custodiis.

De septem gradibus amoris.

De nuptiis spiritualibus libri 3.

Vivebat hic auctor anno Domini 1390.

Hunc etiam Doctorem carpsit Jo. Gerson, et defendit Dionysius Carthusianus. Id enim accidere solet iis qui scribunt de mystica theologia, ut eorum dicta ab aliis reprehendantur, ab aliis laudentur, quia non eodem modo ab omnibus accipiuntur.

De Baldo. 1390.

Baldus Ubaleus, natione Italus, patria Perusinus celeberrimus Jureconsultus, ac Bartoli quodam auditor.

Scripsit præter ea quæ ad jus civile pertinent,

Commentaria in libros decretalium.

Obiit anno Domini 1420.

SECULUM DECIMUM QUINTUM AB ANNO
1400 AD 1500

De Pedro Ancharano 1410.

Petrus de Ancharano Bononiensis Baldi auditor floruit anno 1410. Scripsit in libros decretales, et in Clementinas, et concilia.

De Antonio de Butrio. 1410.

Antonius de Butrio Bononiensis, æqualis Petri de Ancharano. Scripsit in decretales, et Clementinas, et repertorium Juris Canonici.

De Joanne Capreolo. 1410.

Joannes Capreolus, Tolosanus, Ordinis Prædicatorum, S. Thomæ doctrinæ defensor egregius, scripsit commentaria in quatuor libros Magistri sententiarum, in quibus S. Thomæ doctrinam ex ipso S. Thomæ explicat, et objectiones eorum, qui illam oppugnarunt, optime dissolvit. Vivebat anno Dom. 1410.

De S. Vincentio. 1410.

Sanctus Vincentius Ferrerius Valentinus ordinis Prædicatorum, vir Apostolicus, obiit anno Dom. 1418. Prædicavit multis in locis verbum Dei cum summa utilitate populorum, Deo cooperante, et sermones ejus confirmante sequentibus signis. Exstant sub ejus nomine tres tomi utilissimarum concionum :

quæ etsi forte ab ejus discipulis scriptæ sint, tamen doctrinam ejus continent.

Scripsit ipse tractatum de vita spirituali, brevem, sed plenam optima institutione.

Scripsit etiam epistolas varias.

In catalogum sanctorum relatus est a Calixto tertio summo Pontifice.

De Francisco Zabarella. 1410.

Franciscus Zabarella, patria Patavinus, Archiepiscopus Florentiæ, et Cardinalis creatus a Joanne XXIII. Papa. Obiit anno 1417.

Scripsit in decretales, et in Clementinas. Scripsit etiam consilia, et repetitiones varias.

Neonon de horis canonicis.

Sed occasione longissimi schismatis scripsit etiam librum de schismate, in quo sunt aliqua corrigenda : quare in indice librorum prohibitorum liber ejus de schismate cum præfationibus. Argentinæ impressus ab hæreticis, prohibitus est, donec corrigatur.

De Petro ab Alliaco. 1410.

Petrus ab Alliaco Archiepiscopus Cameracensis et Cardinalis, creatus a Joanne XXIII, anno 1411. Obiit sub Martino V. anno 1426.

Scripsit in quatuor libros sententiarum.

Item de laude Scripturæ, et Ecclesiæ stabilitate.

Questiones in exameron.

Paraphrasim in Psalmos.

Meditationes in Psalmum xxx et xli.

In principium Evangelii secundum Marcum.

In orationem Dominicam, et salutationem angelicam.

In Cantica B. Mariæ, et Zachariæ, et Simeonis.

Speculum considerationis.

Compendium contemplationis.

De spirituali scala.

De Sacramentis.

De legibus, et sectis.

De electione summi Pontificis.

De exercitio spirituali.

De Concilio generali.

De duodecim honoribus S. Joseph.

Sermones, et epistolas.

De concordia theologiæ, cum astrologia, et historia.

De anima, et accidentibus ejus.

Questiones in spheram Jo. de Sacrobosco.

Tractatum in libros Meteororum.

Scripti quoque vitam S. Petri Cælestini, graviter, et pie, et renunciationem Pontificatus ab ipso factam laudat, et defendit contra detractores. Neque verum est, quod aliqui dicunt, hanc vitam non esse scriptam a Petro de Alliaco Archiepiscopo et Cardinale, sed a quodam alio Petro de Alliaco gymnasii Navatrici Archididascalo; hoc, inquam, non esse verum, perspicue constat ex præfatione ad ipsam vitam, ubi se auctor Episcopum nominat. Unum est, in quo reprehenditur hic auctor, quod videlicet sensisse videatur, Christi Nativitatem prænosci potuisse ex genethliacis observationibus, atque ad hoc adduxerit apparitionem stellæ, quæ apparuit Magis, de qua re vide Sixtum Senensem lib. v. bibliothecæ sanctæ, annotatione 45. et 81. et lib. vi. annotat. 10.

De Joanne Gersono. 1420.

Joannes Gerson, Gallus, Monachus Cælestinus Cancellarius Parisiensis, vir doctus, et pius, obiit anno Dom. 1429. multa opera scripsit, quæ tribus tomis edita sunt Argentorati anno 1488., quibus addita est quarta pars. Sed quia, ut plurimum, opuscula sunt parva, et in maximo numero, piguit ea describere. Tribui solet huic auctori præclarissimum opusculum de imitatione Christi, quatuor libris distinctum. Sed quia non numeratur inter opera Gersonis nec in catalogo quem scripsit frater ipsius Gersonis, nec in tomis editis Argentorati; merito dubitatum est, an illud sit Gersonis. Imo communiter jam illud opus adscribitur Thomæ de Kempis, viro admodum pio. Sed nec inter hujus opera numeratur, ut paulo post videbimus. Itaque valde probabile est auctorem illius opusculi esse Joannem quemdam Abbatem de Gersensive de Gessen, ut habet inscriptio vetustissima hujus libri, in codice manuscripto, qui asservatur in monasterio Aronensi, quod olim fuit Monacharum sancti Benedicti, et nunc est domus Novitorum societatis Jesu. Et hinc apparet, hoc opus tributum fuisse Joanni Gersoni propter similitudinem nominis: quia verus auctor erat Joannes de Gersen: et tamen quia non inveniebatur hoc opus inter opera Joannis Gersonis Cancellarii Parisiensis, tributum fuisse Thomæ de Kempis ob similitudinem aliquam styli, quamvis neque inter opuscula

ejusdem Thomæ inveniretur. Sed cujuscumque sit, opusculum est utilissimum, et jure in tota Ecclesia summo omnium consensu receptum, et frequentatum, et in omnes linguas conversum. Ego certe ab adolescentia, et usque in senectam hoc opusculum sæpissime volvi, et revolvi, et semper mihi novum apparuit, et nunc etiam mirifice cordi meo sapit.

Posteaquam hæc scripseram, incidit in manus meas præfatio Henrici Sommalii in libros quatuor de imitatione Christi, editos Romæ anno 1610. in qua præfatione affirmat idem Henricus invenisse se hos libros manu ipsius Thomæ de Kempis conscriptos in bibliotheca Canonicorum regularium Sancti Martini apud Lovanium. Et quoniam magni facio testimonium Henrici Sommalii, qui et mei ordinis est, et notæ probitatis et doctrinæ; nec tamen audeo superiorem conjecturam prorsus rejicere: rem in medio ponam, et lectori judicium relinquam.

De Thoma Valdensi. 1420.

Thomas Valdensis, Anglus, ordinis Carmelitarum Prior Provincialis, floruit tempore Martini V. Pontificis, cui opus suum dedicavit, et obiit Rhotomagi in Gallia, anno 1430. Scripsit opus egregium, quod inscripsit Doctrinale fidei antiquæ, tribus tomis distinctum.

In primo tomo disputatur contra hæreticos Wiclesitas et Hussitas, de Deo, de Christo, de Petro, de Ecclesia, de religiosis. In secundo, de Sacramentis, contra eosdem.

In tertio de Sacramentalibus, contra eosdem.

Dicitur etiam scripsisse multos libros divinæ Scripturæ, et in Magistrum sententiarum Commentaria, et varios tractatus: sed ego non vidi, nisi tomos illos tres Doctrinale fidei antiquæ: nec scio an alia extent typis excusa.

De Augustino de Roma. 1430.

Augustinus de Roma, Episcopus Nazareni, Ordinis Sancti Augustini, scripsit In primum librum sententiarum.

Item in omnes epistolas sancti Pauli.

In epistolas canonicas.

In Apocalypsim

Scripsit etiam de peccato originali.

De libero arbitrio.

De potestate Papæ.

De Sacramento divinitatis Jesu Christi et Ecclesie.

De Christo capite, et ejus inclyto principatu.

De charitate Christi circa electos, et de ejus infinito amore.

Sed hæc tria opera prohibita inveniuntur in indice librorum prohibitorum, donec expurgentur. Obiit anno Dom. 1445.

De Joanne de Imola. 1430.

Joannes de Imola Jureconsultus celebris, scripsit super tres libros decretalium: super sextum, et Clementinas. Obiit anno Dom. 1436.

De Paulo Burgensi. 1430.

Paulus de Sancta Maria, relicta Judaica secta, in qua natus erat, Episcopus Burgensis creatus, scripsit additiones ad postillam Nicolai Lirani, quæ exstant in ipso Lirano. Scripsit etiam scrutinium Scripturarum libris duobus. Vivebat an. 1430.

De Joanne Archidiacono. 1430.

Joannes de Anania, Archidiaconus Bononiensis, scripsit commentaria in Decretales. Scripsit etiam volumen Consiliorum. Obiit anno Dom. 1435.

De Jo. Raguzo. 1438.

Joannes Raguzus ordinis Prædicatorum in Basileensi Concilio orationem habuit doctissimam per octo dies de communione sub utraque specie contra Hussitas, quæ exstat apud Henricum Canisium tomo tertio antiquæ lectionis, ubi etiam multa habentur alia de hæresibus Bohemorum.

De Henrico Kalleisen.

Henricus Kalleisen Ordinis Sancti Domini, in eodem Concilio Basileensi disputavit contra Hussitas de libera prædicatione verbi Dei, per tres dies: et disputatio, sive oratio exstat apud Henricum Canisium tom. iv par. 2. antiquæ lectionis.

De S. Bernardino Senensi. 1438.

Sanctus Bernardinus, patria Senensis professione Franciscanus, vir doctrina et miraculis clarus, universam Italianam sacris concionibus illustravit.

Obiit Aquilæ, ubi corpus ejus integrum in-visitur, anno Dom. 1443. et a Nicolao quinto summo Pontifice in sanctos relatus est anno 1450.

Scripsit sermones de tempore.

Sermones de sanctis.

Sermones contra Judæos.

Scripsit etiam in Apocalypsim.

De Evangelio eterno.

De Christiana religione.

De Conceptione B. M. Virg.

De passione Domini.

De virtutibus et vitiis.

De fructibus Eleemosynæ.

De triplici statu animæ.

De triplici amore magorum.

De sacrificio Abraham.

De veritate.

De amore Dei et animæ.

De Spiritu sancto.

De casibus proprietatis.

Officium nominis Jesu.

De mundana prosperitate.

De pastoralis gubernatione.

De S. Joseph sponso Virginis.

De circumstantiis nationum.

De divino amore.

De triplici Christi nativitate.

De tribus tormentis peccatorum.

De obedientia.

Defensorium veritatis.

De Joanne de Polemar. 1438.

Joannes de Polemar Archidiaconus Barcinonensis, in eodem Concilio Basileensi oravit per tres dies contra Hussitas de civili dominio clericorum; et oratio exstat apud Henricum Canisium tomo iv. par. 2. antiquæ lectionis.

De B. Joanne de Capistrano. 1440.

B. Joannes de Capistrano, natione Italus, Ordinis Minorum S. Bernardini amicissimus, laboribus maximis pro Ecclesia perfectus obiit anno Dom. 1456.

Scripsit de dignitate Ecclesiastica ad Nicolaum V. Papam.

De illustranda conscientia.

De censuris.

De penis inferni et purgatorii.

De penis injungendis.

De restitutione, et contractibus.

De matrimonio.

De Conceptione B. Virg.

De Judicio universali, et Antichristo.

De potestate Papae, et Concilii.

De Auctoritate Concilii, sive Ecclesiae.

Spectulum Clericorum.

De cupiditate.

De passione Domini.

Contra Hussitas.

Adversus Joannem Rochesanum, haereticum Hussitam.

Scrpsit denique Epistolas ad varios.

De Alphonso Tonstato. 1440.

Alphonsus Tonstatus natione Hispanus Episcopus Abulensis, vir sanctitate et doctrina celeberrimus, vixit tempore Eugenii quarti Pontificis, circa annum Dom. 1440.

Scrpsit commentaria copiosissima in Pentateuchum, in Josue, Judices et Ruth: nec non in libros Regum, et Paralipomenon, et in Evangelium Sancti Matthaei: in quibus commentariis dissolvit quaestiones innumerabiles, ut merito de eo scriptum sit: « Hic stupor est mundi, qui scibile discutit omne, » et quod magis est admirandum, tanta scripsit brevissimo tempore, cum non vixerit nisi annos quadraginta. Neque solum commentaria illa scripsit, sed etiam opuscula plurima, e quibus exstant:

Defensorium trium conclusionum.

Liber de sancta Trinitate.

Liber contra Sacerdotes concubinariorum.

Paradoxa.

Explicatio verborum Isaiae, *Ecce Virgo concipiet.*

Liber de statu animarum post mortem.

Liber de optima politica.

De Blondo Historico. 1440.

Flavius Blondus patria Foroliviensis, a secretis fuit Eugenio quarto summo Pontifici; et scripsit historiam Romanam, in qua multa Ecclesiastica continentur, ab inclinatione imperii usque ad sua tempora, id est, ab anno Domini 407. usque ad an. 1440.

De Nicolao Panormitano. 1440.

Nicolaus Tudescus, natione Siculus, patria Catanensis, ord. S. Benedicti, Abbas, et postea Archiepiscopus Panormitanus, ac demum S. R. E. Cardinalis creatus, sed in schismate, a Felice quinto Antipapa. Vir fuit juris canonici peritissimus, et plurima scripsit, quae tomis octo comprehenduntur in editione Veneta anni 1592.

In primo et secundo tomo habentur commentaria in primum librum decretalium.

In tertio, quarto, et quinto tomo habentur commentaria in secundum librum decretalium.

In sexto tomo habentur commentaria in tertium decretalium.

In septimo tomo habentur commentaria in quartum et quintum decretalium: et in epistolas Clemeatinas.

In octavo tomo habentur Concilia 226. quaestiones septem.

Item relectio in cap. Per tuas, de Arbitris.

Item practica ejusdem.

Dicitur etiam scripsisse commentarium inchoatum in decretum: sed nescio, an exstet. Dicitur etiam scripsisse librum pro conc. Basileensi, sed hunc librum, ut in mala causa scriptum, et proinde erroneum, credibile est ex ejus operibus abrasum fuisse. Ego certe inter ejus opera variarum editionum eum nusquam reperi. Quamvis autem hic auctor sederit in Concilio Basileensi, etiam quo tempore Concilium acephalum, et schismaticum erat: tamen in eo bene se gessit, quod introducentibus in Concilium multitudinem Presbyterorum, ob defectum Episcoporum, liberrime contradixit: ut testatur Aeneas Sylvius, qui praesens aderat, in historia Concilii Basileensis. Sciebat enim, et docebat, in Conciliis, praesertim generalibus, locum non esse simplicibus Presbyteris, quoad votum decisivum, nisi locum tenerent absentium Episcoporum. Obiit Nicolaus, Abbas Panormitanus, anno 1445.

De S. Antonino Florentino. 1445.

Sanctus Antoninus, patria Florentinus, Ordinis Praedicatorum, ac postea Florentiae Archiepiscopus, vir doctissimus, et sanctissimus, obiit anno Dom. 1459, aetatis septuagesimo, quem in sanctorum catalogum retulit Adrianus VI. Pontifex.

Scrpsit summam historiam in tres partes divisam.

Summam theologicam, in quatuor partes divisam.

Librum de eruditione Confessorum, qui dicitur Defecerunt, quia incipit, Defecerunt scrutinio.

Dicitur etiam scripsisse dialogum de Christo, et duobus discipulis euntibus in Emmaus, in quo explicantur omnia quae de vita, morte, et Resurrectione Domini praedicta sunt.

De Aenea Sylvio. 1450.

Aeneas Sylvius, patria Senensis, vir doctus, prudens, et magni animi, ac primum a secretis imperatoris, deinde Episcopus Senensis, tum Cardinalis, denique summus Pontifex Pius secundus, dum expeditionem magnam adversus Turcas Christi-ni nominis hostes moliretur, obiit anno Dom. 1464. Scrpsit de rebus Ecclesiasticis contra Thaboritas librum unum.

Ad Nicolaum de Cusa lib. 1.

De Fide ad imperatorem Turcarum.

De historia Bohemorum.

De clade Constantinopolitana.

De clade universalis Ecclesiae.

De conventu Mantuano, Oratio.

Ad Calixtum Papam, Oratio.

Ad Cardinales Oratio.

Decadum Blondi, Epitomen.

Epistolae multae.

De Concilio Basileensi, libros duos.

Retractionem.

Commentaria de rebus a se gestis.

Responsionem ad Martinum Mejer pro Ecclesia Romana.

Scrpsit praeterea multa ad humanitatem, ad poesim, ad chorographiam pertinentia.

Observatio prima.

Quae scripsit Aeneas pro Concilio Basileensi, cum juvenis esset, retractavit senex, et Pontifex Maximus: et quamvis libri illi de Concilio Basileensi merito prohibiti ab Ecclesia Catholica; tamen haeretici Basileenses, qui nuper eosdem libros recuderunt, non tam Ecclesiae Catholicae, quam causae suae detrimentum attulerunt. Siquidem ex historia illa Aeneas Sylvii de Concilio Basileensi, apparet illud Concilium initio fuisse legitimum: sed ubi veram Pontificem

Eugenium quartum deponere aggressi sunt Patres illi jam non habuisse formam veri Concilii, non solum, quod acephalum esset, sed etiam quod contra formam omnium veterum Conciliorum plures essent in eo conventu Presbyteri cum voce decisiva, quam Episcopi: notissimum enim est, concilia generalia, ut etiam provincialia, Episcoporum esse, non minorum Sacerdotum: sic enim legimus in Concilio Chalcedonensi actione prima, « Mitte foras superfluos; Concilium Episcoporum est. » Vide, si placeat, quae scripsimus lib. III. de Ecclesia cap. 16.

Observatio secunda.

Exstant commentaria de rebus gestis Pii secundi sub nomine Joannis Gobellini, sed dubium est, an illud opus sit ipsius Pii Pontificis, an vero ejus, sub cujus nomine prodit: exstant enim manuscriptorum commentaria eadem sub nomine Pii secundi et stylus videtur esse idem in hoc opere, et in aliis ejusdem auctoris, sed res non est magni momenti.

De Andrea Barbatio. 1460.

Andreas Barbatius Siculus, floruit anno 1460.

Scrpsit in Decretales.

Scrpsit etiam de Cardinalium praestantia.

Scrpsit quoque varia concilia.

De Laonico Chalcondyla. 1460.

Laonicus Chalcondyla Atheniensis, scripsit historiam libris decem, de origine et rebus gestis Turcarum usque ad sua tempora, id est, ad annum Dom. 1462., cui historiae adjecta est appendix, qua continuatur historia usque ad annum Dom. 1565. Hunc auctorem ponimus inter Ecclesiasticos, quoniam ejus historia plurima continet ad res Christianas pertinentia.

Quia tamen hic auctor ab haeretico homine latinitate donatus est, et annotationibus in margine positus auctus in indice librorum prohibitorum, ejus lectio interdicta invenitur. Ipse etiam Laonicus non caret narrationibus falsis, quas temere credidit rerum nostrarum ignarus.

De Joanne Bassolio. 1460.

Joannes Bassolius ordinis Minorum, scripsit in quatuor libros sententiarum non contentenda commentaria. Vivebat anno Dom. 1466.

De Beato Laurentio Justiniano. 1440.

B. Laurentius Justinianus, patria Venetus, ac primum Canonicus Regularis, deinde Episcopus Venetiarum, postremo primus ejusdem Urbis Patriarcha, floruit doctrina, sanctitate, et miraculis, temporibus Eugenii quarti, et Nicolai quinti Pontificum Romanorum, circa annum Dom. 1440. Obiit anno 1436. Scripsit volumina quindecim, quarum hi sunt tituli:

Lignum vite,
De disciplina monastica.
De connubio Verbi, et animæ.
De humilitate.
De spirituali interitu animæ.
De triumphali agone Christi.
De interiori conflictu.
De complancta Ecclesia.
De corpore, et sanguine Christi.
De vita solitaria.
De contemptu mundi.
De sermone Domini in cœna.
De officio Pastoralis.
De obedientia.
De gradibus perfectionis.

Scripsit præterea sermones quadraginta. Obiit anno ætatis 71., Episcopatus vicesimo quarto, sed quinque annis ultimis fuit etiam Patriarcha.

De Joanne de Turcremata. 1440.

Joannes de Turcremata, natione Hispanus, Ordinis Predicatorum Cardinalis Præbiter S. Sixti ab Eugenio quarto creatus, postea Episcopus Cardinalis Sabinus, Theologus, et jureconsultus eximius obiit anno Dom. 1468. ætatis 80. major.

Scripsit summam de Ecclesia, quatuor libros.

Apparatum super decretum Eugenii quarti de unione Græcorum cum Latinis.

Commentaria in decretum Gratiani, et Psalterium.

In Evangelia dominicalia.
In Evangelia de sanctis.

De corpore Christi contra Bohemos.
De salute animæ.
De aqua benedicta.
De Conceptione B. Virginis.
In regulam Sancti Benedicti.
Meditationes de vita Christi.

De Matthæo Palmerio. 1440.

Matthæus Palmerius Florentinus, vixit tempore Concilii Florentini, ut ipse testatur in chronico. Scripsit, sive continuavit Chronicam ab anno 440., ubi desit S. Prosper, usque ad annum 1419. Scribit quidem Jo. Trithemius, hunc Matthæum postea de hæresi convictum, et damnatum fuisse, sed in chronico ipsius nullum ego erroris invenivi vestigium.

De Matthia Palmerio. 1440.

Matthias Palmerius Pisanus, vixit eodem sæculo, et continuavit chronicum Matthæi ab anno 1430, usque ad 1481.

De Bessarione Cardinali. 1440.

Bessarion natione Græcus, patria Trapezontius, dignitate Episcopus Nicænus, postea Cardinalis S. R. E. ab Eugenio quarto Pontifice creatus, multis legationibus perfunctus, multisque aliis piis laboribus fatigatus, obiit anno Dom. 1472., Sexto quarto sedente.

Scripsit orationem pro unione, prolixam, et doctissimam, quæ exstat Græce et Latine sess. 25. Concilii Florentini.

Scripsit quoque aliam breviorē, quæ pariter exstat Græce et Latine, sessione 1. ejusdem Concilii.

Scripsit etiam librum adversus Marcum Epherium pro defensione Ecclesie Romanæ.

Scripsit quoque de verbis consecrationis adversus eundem Marcum.

Scripsit de illo Joannis XXI. *Sic eum volo manere donec veniam.*

Scripsit denique multa philosophica in defensionem Platonis: et metaphysicam Aristotelis latinitate donavit: et libros tres consolatorios ad imperatorem Græcorum misisse dicitur.

De Georgio Scholario. 1440.

Georgius Scholaris vir inter Græcos sapientissimus.

Scripsit Orationes quatuor de pace inter Græcos et Latinos ineunda, quæ habentur Græce et Latine post Concilium Florentinum: hic idem censetur esse ille Gennadius (quippe qui mutaverit nomen assumptus ad Patriarchatum Constantinopolitanum (qui scripsit quinque orationes de quinque articulis contraversis pro veritate Catholica.

De processione Spiritus sancti.
De primatu Papæ.
De azymo.
De purgatorio.
De visione Dei ante resurrectionem corporum.

De Josepho Methonensi. 1440.

Joseph Episcopus Methonensis eodem tempore scripsit librum responsionis pro Concilio Florentino ad librum Marci Ephesii calumniatoris ejusdem Concilii. Exstat autem hæc responsio Græce et Latine post idem Concilium.

De Gregorio Protosyncello. 1140.

Gregorius Magnus Protosyncellus, ac postea Patriarcha, scripsit responsionem aliam contra Epistolam Marci Ephesii: quæ responsio impressa est Græce et Latine post Concilium Florentinum. Dicitur autem iste Gregorius Romæ sepultus fuisse, et miraculis coruscasse.

De Nicolao de Cusa.

Nicolaus de Cusa, natione Germanus, Decanus S. Florini, deinde Episcopus Brixinensis, denique Cardinalis S. Petri ad Vincula, a Nicolao V. Pontifice creatus, vir fuit æque pius ac doctus. Obiit anno Dom. 1464. ætatis 63.

Scripsit de visione Dei.
De docta ignorantia.
De reparatione calendarii.
De distributione alcorani.
De venatione sapientie.
De ludo globi mystice.
Adversus Bohemos.
Conjecturam de novissimis diebus.
De dato Patris luminum.
De querendo Deo.
Directorium speculantis.
De filiatione Dei.
Dialogum de Genesi.

De concordantia Catholica.
Sermones per annum, et epistolæ ad diversos.

Scripsit de mathematica perfectione.
De beryllo.
De apice theoricæ.
De quadratura circuli; et de fortuna.
Atque hæc in primo tomo.

In secundo tomo habentur:

Dialogus de Deo abscondito.
De annuntiatione Dominicæ.
Excitationum libri decem.
Epistolæ septem.
Correctio tabularum Alfonsi.
De perfectione mathematica.
De arithmeticæ complementis.
De transmutationibus geometricis.
Complementum theologicum.

Observatio.

Nicolaus de Cusa concordantiam Catholicam scripsit juvenis, inchoante videlicet Consilio Basiliensi; et quia magna tunc erat fama Concilii Basiliensis, cepit et ipse cum multis aliis exaltare potestatem Concilii, et deprimerè auctoritatem Apostolicæ Sedis: sed postea ubi vidit pertinaciam eorum, qui Concilio adhærebant, ut etiam auderent schisma facere, et adversus legitimum Pontificem, idolum erigere; cepit et gravissimis epistolis eos detestari, et pro extinctione schismatis plurimum laborare. In qua re imitatus est Julianum S. Angeli Cardinalem præstantissimum, et Æneam Sylvium, postea Pium II. Pontificem, qui initio concilium Basiliense contra Eugenium Pontificem defenderunt: postea vero pro Eugenio Pontifice contra Concilium depugnarunt. Vide retractationem Pii II. in iis quæ spectant ad Julianum Cardinalem: et epistolam Nicolai de Cusa ad Rodericum, in iis quæ ad ipsam Nicolai sententiam et judicium pertinent.

De Dionysio Carthusiano. 1450.

Dionysius Carthusianus, natione Belga, vir fuit sanctissimus, et doctissimus, vixit in ordine Carthusiano annos 48. obiit anno ætatis suæ 69. qui erat annus salutis 1471.

Scripsit in omnes libros Scripturæ divinæ. Scripsit in quatuor libros Magistri sententiarum.

Scriptis plurima, quorum Catalogum, una cum vita ipsius, invenies post finem Commentarii in librum quartum sententiarum.

In libello de quatuor novissimis caute legendus est circa statum animarum in purgatorio degentium.

De Thoma de Kempis. 1460.

Thomas de Kempis, natione Belga, professione Canonicus regularis, vir magna pietatis, obiit anno Domini 1471., ætatis 94., ut in vita ejus, quæ præfixa est operibus ipsius, legitur.

Scriptis, multorum opinione, quatuor libros de imitatione Christi: de quo opere locuti sumus, cum de Joannis Gersonis operibus ageremus.

Scriptis sermones ad novitios.

Sermones ad fratres.

Dialogos novitorum.

De vita solitaria.

De tribus tabernaculis.

De vera compunctione.

Hortulum rosarum.

Vallem liliorum.

Alphabetum Monachi.

Consolationem pauperum.

Epitaphium Monachi.

Qualis debeat esse Monachus.

Manuale parvulorum.

Doctrinale juvenum.

De contemptu mundi.

Epistolas ad diversos.

De Henrico Harphio. 1464.

Henricus Harphius, natione Belga, patria Mechliniensis, professione Franciscanus, vixit tempore Pauli secundi Pontificis.

Scriptis de decem præceptis, quod opus, speculum aureum nominavit.

Item de tribus partibus penitentiae:

Tractatum de effusione cordis.

Directorium aureum contemplativorum.

Collationes tres.

Sermones per Quadragesimam.

Denique de mystica theologia libros tres.

Quod est præcipuum inter opera Harphii.

Sed hoc opus interdictum fuit in indice librorum prohibitorum, nisi repurgatum esset ad exemplum ejus quod repurgatum prodiit Romæ an. 1585.

De Alexandro Imolensi. 1470.

Alexander Tartagnus de Imola, scripsit in sextum, et Clementinas; præter multa consilia, et alia, quæ scripsit in codicem, et digestum.

De Baptista Platina. 1472.

Baptista Platina, patria Cremonensis, vixit tempore Sixti Papæ quarti, cui dedicavit librum de vitis Pontificum Romanorum, et obiit anno Dom. 1481.

Scripsit librum de vitis Pontificum a Sancto Petro, usque ad Paulum secundum, cui libro addidit Onuphrius Panini notas non contemnendas; et præterea vitas sequentium Pontificum usque ad Pium quintum, quam tamen solum inchoavit.

Scripsit præterea librum de naturis rerum et libros decem de honesta voluptate, et valedine, et epistolas ad diversos.

De Ambrosio Camaldulensi. 1480.

Ambrosius Camaldulensis Florentinus; Abbas, generalis Ordinis sui, vir fuit doctus, et prudens, et obiit anno 1490.

Scripsit Tractatum de Spiritu sancto.

Item de Sacramento corporis Christi.

Item orationes, quarum unam Græco idiomate habuit Ferrariæ coram imperatore Græco, et Episcopis Græcis.

Scripsit etiam Epistolas multas.

Et vitas S. Eugeniæ Virginis, et Martyris, Neon Protii, et Jacinthi Martyrum.

Vertit autem ex lingua Græca in Latinam librum S. Basilii de virginitate.

Vitam S. Joannis Chrysostomi.

Et Homillas ejusdem in Matthæum.

Item libros S. Dionysii Areopagitæ.

Et alia non pauca.

De Pacifico. 1480.

Pacificus ordinis Minorum, vixit circa annum 1480. Scripsit summam casuum conscientie, quæ Pacifica nominatur: ea summa ex Latino idiomate in Italicum conversa edita fuit Venetiis anno 1574, et 1580.

De Angelo Clavasio. 1480.

Angelus a Clavasio, Ligur ordinis Minorum, scripsit summam casuum conscientie.

quæ Angelica dicitur, vixit circa annum Dom. 1480.

De Baptista Trovamala. 1483.

Baptista Trovamala ordinis Minorum eodem tempore scripsit Lovanii summam casuum conscientie, quæ dicitur Rosella.

De Wernero Vespalo. 1484.

Wernerus Vespalus scripsit Fasciculum temporum ab initio mundi usque ad annum 1484. Continuavit hoc opus Joannes Linturus usque ad annum 1514.

De Gabriele Biel. 1490.

Gabriel Biel, natione Germanus, qui Turingie diu docuit, floruit circa annum Dom. 1490.

Scripsit commentaria in quatuor libros Magistri sententiarum.

Item expositionem Canonis Missæ, et sermones varios.

De Marsilio ab Ingen. 1490.

Marsilius ab Ingen, natione Germanus, æqualis Gabrielis, docuit Heidelbergæ, et scripsit ipse quoque in quatuor libros sententiarum commentaria non inutilia.

De Jacobo de Valentia. 1490.

Jacobus de Valentia Episcopus Constantinianus, vixit circa annum 1490, ut colligitur ex proœmio Fini Hadriani.

Scripsit commentaria in Psalmos, et in Cantica Salomonis.

Scripsit etiam in Cantica Zachariæ, B. Virginis, et Simeonis, et in Hymnum, «Te Deum laudamus» et contra Judæos de Christo reparatore generis humani.

De Cypriano Beneto. 1490.

Cyprianus Beneto Aragonensis ordinis Prædicatorum, scripsit quatuor tractatus, qui exstant: unum, de prima orbis sede; alterum, de Concilio; tertium, de potestate ecclesiastica; quartum, de Pontificis maximi potestate.

De Fino Hadriano. 1490.

Fino Hadrianus Ferrariensis, vivebat senex anno 1503., ut ipse testatur in proœmio sui operis; scripsit in ultima sua ætate volumen magnum, et egregium, libris novem distinctum, quod inscripsit, Flagellum in Judæos. Exstat excusum Venetiis anno Dom. 1538.

De Joanne Pico. 1490.

Joannes Pico Mirandule Comes, vir ingenio, et doctrina (pro ætate) maximus, vixit annos solum triginta tres, et obiit anno Dom. 1494.; scripsit tamen:

In primum caput Genesis, et de opere sex dierum expositionem multiplicem libris septem comprehensam.

Item explicationem orationis Dominicæ.

Item conclusiones nongentas, quas disputandas publice proposuit.

Item apologiam adversus eos qui aliquot ejus conclusiones carpebant.

Item de ente, et uno.

Item de hominis dignitate.

Item regulas Christianæ vitæ, ad vincendas tentationes et mundum peruliles.

In Psalmum XV. *Conserva me Domine* explicationem.

De Christi regno, et mundi vanitate.

De astrologia, sive potius contra astrologiam judiciariam lib. 12.

Item in convivium Platonis libros tres. Denique elegias, et epistolas varias. Quid si hoc ingenium aliis triginta annis excoli potuisset? Omnino enim nihil ei defuit nisi maturitas.

De Marsilio Ficino. 1490.

Marsilius Ficinus, Florentiæ natus est, ut ipse testatur in quadam epistola, anno Dom. 1433. Obiit vero anno 1499. Vir fuit peritus non vulgariter, tum sacre theologiæ, tum etiam Platonicæ philosophiæ.

Opera ejus duobus tomis excusa sunt Basileæ anno 1561.

In primo tomo:

De Christiana religione, lib. 1

De immortalitate animorum, lib. 18

In epistolas B. Pauli, ascensus usque ad cælum ad Paulum intelligendum. Sed non explicat nisi epistolam ad Romanos.

Prædicationes habitæ ad fratres.

De sanitate tuenda studiosorum, lib. 1
 De vita producenda, lib. 1
 De vita cœlitus comparanda, 1
 Apologia, in qua, de medicina, astrologia, vita mundi, et de tribus Magis agitur. Antidotus epidemiorum.
 Epistolarum, lib. 12
 De sole, liber allegoricus, et anagogicus.
 De lumine liber.
 De voluptate liber.

In secundo tomo sunt:
 Aut versiones librorum, aut opera Platonica.

De Jacobo Philippo Bergomensis. 1494.

Jacobus Philippus Bergomensis, Ordinis S. Augustini, vivebat anno Dom. 1494.

Scriptis historiam ab initio mundi usque ad annum Dom. 1436. libris quindecim, quod opus inscripsit supplementum chronicorum.

Scriptis etiam de claris mulieribus Christianis.

De Antonio Bonfinio. 1500.

Antonius Bonfinius vivebat anno 1500. Scriptis historiam Hungaricam: et commentarium de pudicitia. Sed hoc in indice Romano prohibitum est.

De Roberto Gaguino. 1500.

Robertus Gaguinus Gallus, ordinis S. Trinitatis generalis, vivebat anno Dom. 1500.

Scriptis pro Conceptione B. Virginis tam carmine quam soluta oratione libros duos.

De miseria humana, lib. 1
 Orationes, et epistolas.

Denique de origine, et regibus Francorum, libros duodecim usque ad Carolum VIII.

Quæ est historia annorum mille et ducentorum.

De Marco Antonio Coccio Sabellico. 1500.

Marcus Antonius Coccius Sabellicus, vir valde eruditus, vivebat anno Dom. 1500. Ejus opera quatuor tomis Basileæ excusa fuerunt anno 1550.

In primo tomo continetur historia ab orbe condito, perennædas quinque, id est, libros quadraginta quinque.

In secundo continetur continuatio historię perennædas sex, id est, libros quadraginta septem: nam enneadas ultima non habet nisi libros duos. In eodem tomo continetur historia Veneta per decades tres, et quartæ libros tres.

In tertio continentur supplementi per alios additi libri viginti novem.

In quarto exemplorum libri decem.

De Aquileiæ antiquitate lib.
 De Venetæ urbis situ, 4
 De Venetis magistratibus, 4
 De Prætoris officio 1
 De officio scribæ dialogus.
 De Latinæ linguæ reparatione dialogus.
 Epistolarum, lib. 12
 Orationes 12
 Poemata varia

De Paulo Middelburgio. 1500.

Paulus Middelburgius Episcopus Foresempronii, vivebat anno 1500. et scripsit ad Leonem decimum libros de tempore Paschali, et ad Maximilianum imperatorem libros de die passionis Domini, qui notissimi sunt.

De Joanne Nauclero. 1500.

Joannes Nauclerus Præpositus Tubingensis vivebat an. 1500. Scripsit ingens Chronicum continens res memorabiles ab initio mundi usque ad annum Dom. 1500. Opus distinguitur in duo volumina, et primum quidem continet generationes 63. ab Adam usque ad Christum; alterum continet generationes quinquaginta et unam.

De Alberto Krantzio. 1500.

Albertus Krantzius Bambergensis, vir admodum diligens in historiis conscribendis, vivebat anno Dom. 1500.

Scripsit Metropolitim, quæ continet historiam Ecclesiasticam.

Item historiam Saxoniam, et Vandalicam, et chronicum aliarum septentrionalium regionum. Sed impiæ notæ ad marginem additæ ab hæreticis, fecerunt, ut libri hujus auctoris prohiberentur in indice Romano, donec purgarentur.

De Felino. 1500.

Felinus Sandeus Ferrariensis, Juriscon-

sultus celeberrimus, vivebat anno Dom. 1500. Scripsit in libros Decretalium.
 Item tractatum de Jurepatronatus.
 Sermonem de indulgentia, plenaria et alia.

De Joanne Trithemio. 1500.

Joannes Trithemius, natione Germanus, Abbas Spanhemensis. Ordinis Sancti Benedicti, vivebat anno 1500. et obiit anno 1519., ætatis suæ 57.

Scripsit opera plurima, sed notiora sunt historica, quæ simul edita sunt Francofurti anno 1600.

Scripsit igitur:
 De illustribus viris Germanis.
 De illustribus viris ordinis Sancti Benedicti.

De scriptoribus Ecclesiasticis.
 Chronicum monasterii Hirsaugiensis.

De origine Francorum.
 De successione Ducum Bavarie, et Comitum Palatinorum.

Scripsit etiam epistolas sermones, et varia opera spiritualia. Denique scripsit de septem secundis intelligentis orbem moventibus, et opus inscriptum steganographiam, id est, occultam scripturam, quod opus prohibitum merito est, cum sit plenum perniciosis dogmatibus ad magiam pertinentibus, quod et ipse agnovit, et confessus est.

De Jacobo Wimpelingio. 1500.

Jacobus Wimpelingius Presbyter Ecclesiæ Spirensis, orator, poeta, et historicus non contemnendus, vivebat anno Dom. 1500. Scripsit præter alia epitomen rerum gestarum per Germaniam.

De Baptista Mantuano. 1500.

Baptista Mantuanus, ordinis Carmelitarum Prior generalis, Poeta fuit doctus, et pius: et multa carmina scripsit in laudes sanctorum. Vivebat anno Dom. 1500.

De Thoma Cajetano. 1500.

Thomas de Vio, patria Cajetanus, ordinis Prædicatorum Prior generalis, ac postea Cardinalis Presbyter a Leone decimo creatus, vir fuit summi ingenii nec minoris pietatis, vivebat anno Dom. 1500. et obiit anno Dom. 1534, ætatis 66.

Scripsit Commentaria in omnem sacram Scripturam, præterquam in Prophetas, et in Apocalipsim.

Scripsit etiam commentaria in totam Summam S. Thomæ. Denique opuscula permulta, et librum Jentaculorum, et summam casuum conscientie, quæ notissima sunt.

De Dominico Jacobatio.

Dominicus Jacobatius Romanus, Rotæ auditor et postea Cardinalis a Leo X creatus anno 1517.

Scripsit insigne opus de Conciliis.

De Jacobo Sanazario. 1500.

Jacobus Sanazarius eodem tempore scripsit egregium eburne de partu Virginis.

De Francisco Ferrariensi 1500.

Franciscus Ferrariensis, Ordinis Prædicatorum Prior generalis, vivebat anno Dom. 1500. et obiit anno 1528.

Scripsit egregia commentaria in Summam Sancti Thomæ contra gentes: scripsit etiam de vita B. Osannæ Mantuanæ lib. sex. et multa philosophica.

De Joanne Francisco Pico. 1500.

Joannes Franciscus Picus Joannis Pici nepos, vir doctus, et pius, vivebat anno Dom. 1500.

Scripsit de rerum prænotione libros novem adversus vanitatem Astrologorum.

Scripsit etiam pro veritate religionis Christianæ contra superstitiones gentium et opera alia permulta, tum prosa, tum versu, quæ satis nota sunt.

De Joanne Tabiensis. 1500.

Joannes Tabiensis natione Ligur, ordinis Prædicatorum, Theologus, et canonista, scripsit summam casuum conscientie, quæ Tabiena dicitur, quam Thomæ Cajetano dicavit.

De Hectore Boethio. 1500.

Hector Boethius Scotus, scripsit libros 17. historię Scoticæ. Scripsit etiam et

scriptionem Regni Scotiae, et regum Scotorum.

De Jacobo Almaino. 1500.

Jacobus Almainus, Doctor Parisiensis, vivebat anno Domini 1500., et scripsit in tertium et quartum sententiarum.

Item moralia.
Item opuscula varia.

De Joanne Majore. 1500.

Joannes Major, natione Scotus vivebat anno Dom 1500.

Scripsit in quatuor lib. sententiarum, item commentarium in Mathæum, et historiam majoris Britanniae.

De Adriano VI. 1500.

Adrianus sextus Pontifex, natione Trajectensis in Belgio, vivebat anno Dom. 1500. et obiit anno 1523. Vir fuit optimus, et doctissimus, et merito doctrinae et pietatis ex humili loco et pauperrima domo ascendit ad magnas opes, et majores honores Scripsit disputationes in quartum sententiarum; et epistolas insignes, quarum una valde prolixa et docta ad Saxoniam duceam, exstat in tomis Conciliorum.

De Francisco Lycheto. 1500.

Franciscus Lychetus ordinis Minorum Minister generalis, vivebat anno 1500. edidit commentaria in tres primos libros sententiarum, juxta doctrinam Scoti.

De Sylvestro Prierate. 1500.

Sylvester Prieras, natione, Pedemontanus, ordinis Praedicatorum, Magister sacri Palatii, ac postea Prior generalis, vivebat anno Dom. 1500. et primus omnium scripsisse dicitur adversus Martinum Lutherum.

Sed scripsit etiam in quatuor libros sententiarum.

Item Summam casuum conscientiae.

Librum super Evangelia inscriptum, Aurea Rosa.

Librum de strigibus.

Conflatur ex operibus S. Thomae, quatuor voluminibus comprehensum, et alia nonnulla.

Silv. in ceblate 9. p. an. 10 § 9 citat Alps. 1000.

Toletanus eremita trent. cujus in G. libello non sit martio.

De Jo. Eckio.

Joannes Eckius, natione Suenus, vivebat anno 1500 et ex primis fuit, quae haesiararchae Luthero, et coram disputando et scriptis libris strenue se opposuit.

Scripsit Encheridion, in quo controversias fere omnes breviter et dilucide comprehendit.

Scripsit etiam seorsim de sacrificio Missae, libros duos.

Et deinde iterum alios tres.

Item de primatu S. Petri.

De poenitentia, et virtutibus poenitentiae annexis.

Item postillas, sive homilias de tempore, et de sanctis.

Scripsit quoque multa philosophica in libros viii. physicorum.

In libros de celo.

In libros de generatione

In meteora.

In libros de anima et alia.

De Conrado Kaellin. 1500.

Conradus Koellim Germanus, ordinis Praedicatorum, vivebat anno 1500. et obiit senex anno 1536.

Scripsit egregie in primam secundae S. Thomae.

Scripsit etiam quodlibeta multa: et praeterea opus inscriptum, Eversio Lutherani Epithalamii 4. libris comprehensum.

De Francisco Titelmano. 1500.

Franciscus Titelmannus, Belga, ordinis Minorum vir sanctus, et doctus, cujus omnia scripta, etiam philosophica, miram pietatem spirant, vivebat anno 1500 et scripsit apologeticum pro editione vulgatae Scripturae: et simul collationem super epistola ad Romanos contra Jacobum Fabrum, et desiderium Erasmi adhuc viventes, quae excusa sunt Antwerpiae ann. 1529. Scripsit in Psalmos, in Cantica, in prima capita Job, et alia, quae notissima sunt.

De Joanne Roffense. 1500.

Joannes Fischerus, natione Anglus, Episcopus Roffensis, ac postea S. R. E. Cardinalis, et quod longe gloriosius est, Martyr Christi, occisus Henrici octavi Regis Anglorum jussu anno Dom. 1535. jam senex, et multis perfunctus laboribus: proinde florebat anno Dom. 1500.

Scripsit adversus articulos Lutheri, quos Leo decimus Papa damnaverat.

Scripsit etiam contra librum ejusdem Lutheri, cui inscribitur, de captivitate Babylonica.

Et de Christiano sacerdotio contra eundem.

Scripsit item de Eucharistia contra Oecolampadium.

Item de unica Magdalena contra Jacobum Fabrum.

Item in septem Psalmos. Ejusdem esse creditur assertio septem sacramentorum, quae nomine Regis Henrici octavi prodit.

Porro liber de fiducia, et misericordia Dei, qui in Indice Romano profilietur, aut est alterius Joannis Fischeri, aut falso nostro attributus fuit.

De Thoma Moro. 1500.

Thomas Morus aequalis fuit Joannis Fischeri, eique amicissimus, et nobilis collega martyrii. Fuit autem vir doctrina varia excultus: et ingenii amoenissimi; quippe theologus, philosophus, orator, poeta, historicus, linguae Graecae et Latinae peritus.

Scripsit, ut Theologus, insignem responsionem ad epistolam Martini Lutheri: necnon explicationem passionis Dominicae.

Item libellum, quod pro fide Christi mors fugienda non sit.

Ut philosophus, libros duos de optimo statu reip. quos utopiam inscripsit.

Ut orator, declamationem Lucianicam respondentem:

Ut poeta, epigrammata plurima:

Ut historicus, res gestas Richardi tertii Angliae regis:

Ut linguae utriusque peritus, dialogos Luciani et Graecae lingua in Latinam convertit.

De Joanne Fabro. 1500.

Joannes Faber, Episcopus Viennensis, vi-

vebat anno 1500. et unus fuit ex praecipuis Doctoribus, qui Luthero et Lutheranis restitit.

Scripsit Malleum Haereticorum libris sex.

Orthodoxae fidei Catholicae defensionem adversus Balthassarem Pacimontanum.

Librum de potestate summi Pontificis contra Lutherum.

Homiliarum de sanctissima Eucharistia, et aliorum argumentorum ingentem numerum, et alia, quae notissima sunt.

De Joanne Cochlaeo. 1500.

Joannes Cochlaeus Norimbergensis, vir doctissimus, et fidei Catholicae propugnator eximius, vivebat anno 1500. sed obiit an. 1552.

Scripsit opuscula plurima contra Lutherum, Melancthonem, et alios sectarios.

Scripsit librum de actis, et scriptis Lutheri, valde utilem ad Lutheranos confundendos.

Scripsit septicipitem Lutherum ut ostenderet Lutheri contradictiones, et inconstantiam.

Scripsit historiam Hussitarum libris duodecim.

Denique non solum scriptis plurimis Lutheranos exagitavit, sed obtulit se ad disputandum cum quovis Lutheranus, sub poena capitis si in probationibus defecisset: cujus rei testis est Sarius in historia anni 31. et ipse etiam Cochlaeus in libro de actis, et scriptis Lutheri.

De Francisco Victoria. 1500.

Franciscus Victoria, natione Hispanus, ordinis Praedicatorum, vivebat anno 1500. et obiit anno 1546. Vir fuit egregie doctus, et scripsit relectiones valde eruditas.

De potestate Ecclesiae.

De potestate civili.

De potestate Concilii.

De Indis.

De Matrimonio.

De augmento charitatis.

De eo ad quod tenetur perveniens ad usum rationis.

Exstat sub ejus nomine summa de Sacramentis. Sed eam non ipse, sed discipuli ejus ex scriptis ipsius collegerunt.

De Dominico Soto. 1500.

Dominicus Sotus, patria Segobienensis, ordinis prædicatorum, vir doctissimus, et pius valde, qui Carolo quinto imperatori a sacris Confessionibus fuit, et Concilio Tridentino interfuit anno 1545 et obiit anno 1560.

Scrispsit opera, quorum ipse catalogum texit in recognitione operum suorum, quam posuit in extremo libro suo in quartum sententiarum.

Scrispsit igitur commentarium in epistolam ad Romanos.

De natura et gratia libros tres.

De ratione tegendi, et detegendi secretum libros tres.

De Justitia et Jure libros decem.

Commentaria in quatuor libros sententiarum in duobus tomis divisa.

Ad hæc in dialecticam, et philosophiam Aristotelis, commentaria, et opuscula minora de juramento, in causa pauperum, et alia id genus. Hæc ille: qui postea scripsit etiam apologiam adversus Ambrosium Catharinum, qui de certitudine gratiæ cum eo contendere coepit: quæ apologia habetur adjuncta libris de natura et gratia.

De Ambrosio Catharino. 1500.

Ambrosius Catharinus, patria Senensis, ordinis Prædicatorum, Archiepiscopus Compæ, vivebat anno Dom. 1500. et obiit sexagesimo anno 1532. Multa scripsit, quæ exstant, sed aliqua judicio Ecclesiæ improbata, ut de verbis, quibus Christus confecit Sacramentum Eucharistiæ: aliqua communiter a Doctoribus refelluntur, ut de certitudine gratiæ, de prædestinatione, de loco decedentium cum peccato originali, et alia.

Quare opera ejus caute legenda sunt.

Scrispsit in quinque priora capita Genesis:

Et in epistolas sancti Pauli,

Et in epistolas canonicas.

Scrispsit adversus Martinum Lutherum, opus impressum anno 1521. et alia, quæ nota sunt.

De Jacobo Latomo. 1500.

Jacobus Latomus Belga, professor S. Theologiæ in Lovaniensi Academia, vivebat anno 1500 et scripsit infra scripta opera:

Responsionem ad articulos Lutheri.

De primatu Pontificis contra Lutherum.
De fide et operibus, et votis monasticis.
De confessione secreta.

De questionum generibus, quibus Ecclesiæ certat foris et intus.

Pia vivorum opera defunctis prodesse.

Vivos sanctorum suffragiis juvari.

Christi sanctorumque imagines honorandas esse.

De ciborum delectu et jejuniis.

De Missa.

De Joanne Driedone. 1500.

Joannes Driedo a Thurnhuth, Belga, vivebat anno 1500. et scripsit præclara opera, quæ edita sunt Lovanii anno 1556.

De Scripturis et dogmatibus Ecclesiasticis lib.

De libertate Christiana lib. 3

De gratia et libero arbitrio lib. 2

De captivitate et redemptione generis humani lib. 1

De concordia liberi arbitrii et prædestinationis lib. 2

De Martino Navarro.

Martinus Aspilcueta Navarrus, vir doctissimus, et piissimus, vivebat anno 1500. Quippe qui natus est anno 1493. et pervenit ad annum 1566, ætatis suæ 94. ut est in epitaphio ipsius: et colligitur ex verbis ejus, qui octogenarium se fuisse scripsit, cum Manuale dedicavit Gregorio XIII. Pontifici anno ejus primo.

Scrispsit multa opera, quæ sex tomis continentur, edita Venetiis 1602.

In primo tomo sunt:

Vita ejus.

Manuale.

De usuris.

De cambiis.

De simonia mentali.

De furto notabili.

De necessitate defendendi proximum.

De homicidio casuali.

In secundo tomo sunt:

De silentio in divinis officiis.

In cap. Inter verba.

Sexta conclusio perfecta.

De fama, et infamia.

De regularibus.

De alienatione rerum Ecclesiasticarum.

De spoliis clericorum.

De rebus Ecclesiasticis.

Propugnaculum pro libro superiore.

In cap. Humana aures.

De incompatibilitate beneficiorum.

De finibus humanorum actuum.

In tercio tomo sunt:

Commentaria in septem distinctiones de pœnitentia.

De indulgentiis, sive de Jubilæo.

De elemosyna.

De datis, et promissis pro justitia, vel gratia obtinenda.

De lege pœnali.

In quarto tomo sunt:

Libri de horis canonicis, et oratione.

Miscellanea de oratione.

In cap. Si quando, et in cap. Cum contingat, de rescriptis.

In rubricam, de Judiciis.

Relectio in cap. Novit, de Judiciis.

Relectio in cap. Accepta, de restitut. spoliati.

In cap. Ita quorundam, de Judæis.

In quinto et sexto tomo sunt consilia, et responsiones.

Atque hic finis sit libri de scriptoribus Ecclesiasticis; cæteri enim scriptores, qui post annum millesimum quingentesimum nati sunt; omnem pene numerum excedunt, et plurimi eorum adhuc vivunt, ut æquum non sit de eorum operibus judicare.